

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: sobota, 17, sierpień 2019 22:00
Jarosław Komża
Odsłony: 1249

Resort edukacji odpowiedział na stanowisko XXV Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich w sprawie finansowania systemu oświaty. Choć stanowisko przyjęte zostało w kwietniu, to przesłanie odpowiedzi akurat teraz zbiegło się z konsekwencjami nauczycielskiego strajku i podpisania porozumienia przez rząd z Solidarnością, czyli wprowadzeniem podwyżek i cofnięcia niektórych zmian systemowych, m.in. nowego mechanizmu oceny pracy nauczycieli. Informacje zawarte w piśmie nie wyczerpują tematu. Zarówno strona samorządowa, nauczycielskie związki zawodowe, jak i sam rząd oraz rodzice i uczniowie zdają sobie sprawę, że system edukacji potrzebuje prawdziwej przebudowy.

Subwencja to tylko jedno ze źródeł

W piśmie podpisanym przez wiceministra edukacji Macieja Kopcia, przypomniano, że zadania oświatowe związane z prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek finansowane są z ich dochodów. Jednym z nich jest część oświatowa subwencji ogólnej. Pozostałe to dotacje celowe z budżetu państwa i dochody własne JST. To zdanie ma wydźwięk symboliczny. Umieszczenie go na początku również. Bowiem samorządowcy prezentując swoją sytuację finansową powszechnie używają sformułowania „dopłacamy do oświaty”. Na resort (i nie tylko zresztą) komentarz ten działa, jak płachta na byka. To pierwsze zdanie listu ma przypomnieć samorządowcom, że nie dopłacają, a współfinansują.

I nie jest to jedynie aspekt stosowanego języka. To zasadnicze stwierdzenie. Za nim idzie bowiem współodpowiedzialność. A ona oznacza również ponoszenie kosztów. Jak pisze wiceminister Kopec, „kwoty subwencji oświatowej nie można wprost odnosić do zadań oświatowych nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego. W obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu, z którego wynikałoby, iż budżet państwa gwarantuje w ramach części oświatowej subwencji ogólnej, środki na pokrycie wszystkich wydatków na realizację zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego”.

Wzrost subwencji 2019

Po ustaleniu kluczowej, przynajmniej z punktu widzenia narracji dla opinii publicznej, kwestii, wiceminister przechodzi do pokazania jak wiele rząd w ostatnich latach zrobił. „W 2017 r., po raz pierwszy od 5 lat, zagwarantowano waloryzację wynagrodzeń nauczycieli i zapewniono jej finansowanie w subwencji oświatowej w kwocie 413 mln zł”. Dalej jest mowa o wdrożeniu ubiegłorocznych i tegorocznych podwyżek wynagrodzenia i zabezpieczenia na ten cel pieniędzy w budżecie państwa. „Zgodnie z ustawą budżetową na 2019 rok kwota części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2019 wynosi ponad 45,907 mld zł (wzrost o ponad 2,832 mld zł). Kwotę subwencji oświatowej na 2019 r. zaprojektowano zgodnie z przepisami prawa, tj. w wysokości uwzględniającej finansowanie nowych zadań jak i zmiany zakresu zadań oświatowych. Wzrost kwoty subwencji na 2019 r. uwzględnia środki na podwyżki wynagrodzeń nauczycieli od 1 stycznia 2019 r. Jak pisze resort, i jak już wiadomo, na sfinansowanie podwyżek wynagrodzeń nauczycieli od 1 września br., oprócz 2,8 mld zł ujętych w podpisanej ustawie budżetowej, rząd znalazł dodatkowy 1 mld zł.

Wiecej subwencionowanych uczniów powiatowych

W odpowiedzi MEN na stanowisko ZPP czytamy również, że w roku 2018 w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się liczba uczniów powiatowych uwzględnianych przy podziale subwencji. O 5,2 proc. w przypadku miast na prawach powiatu i o 5,4 proc. w przypadku powiatów. W tym okresie subwencja wzrosła odpowiednio o 10,8 proc. i o 9,7 proc. W związku ze wzrostem liczby uczniów i

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: sobota, 17, sierpień 2019 22:00
Jarosław Komża
Odsłony: 1249

wychowanków od 1 września, w rozporządzeniu o podziale subwencji wprowadzono zwiększenie liczebności uczniów w oddziałach szkół ponadgimnazjalnych i szkół ponadpodstawowych dla dzieci i młodzieży oraz wychowanków internatów i burs.

Powiaty korzystają również z rezerwy subwencji

MEN przypomniał w swoim piśmie, że wspiera jednostki samorządu terytorialnego także poprzez dofinansowanie z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. Zgodnie z kryteriami podziału tej rezerwy na dany rok budżetowy. W roku 2018 powiaty skorzystały z dofinansowania doposażenia pomieszczeń w szkołach rozpoczynających kształcenie w nowych zawodach w wysokości niemal 3 mln zł, a rok wcześniej otrzymały z tego tytułu ponad 4 mln zł. Ponadto, jak czytamy w piśmie, w kryteriach podziału rezerwy części oświatowej subwencji na rok 2018 znacznie rozszerzono zakres dofinansowania zadań związanych z reformą systemu oświaty. Wprowadzono m.in. możliwość dofinansowania wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne nowych pomieszczeń do nauki uzyskanych w wyniku adaptacji z innych pomieszczeń szkolnych. Z tego tytułu oraz z tytułu dofinansowania pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych obiektach oświatowych powiaty otrzymały w roku ubiegłym 5,6 mln zł. Kryteria te obowiązują również do podziału rezerwy w roku bieżącym.

Nowy model subwencjonowania, resort i rząd gotowi do rozmów

Wiceminister Maciej Kopeć w piśmie do ZPP przypomniał także, że w resorcie prowadzone są prace nad wdrożeniem nowego modelu podziału subwencji oświatowej. Miałby on zapewnić lepsze dopasowanie dochodów subwencyjnych do ponoszonych wydatków. Jako założenie przyjęto naliczanie subwencji w części na oddział, a nie tylko na ucznia. Wysokość subwencji dla danego samorządu uzależniona byłaby zatem od liczby oddziałów i od liczby uczniów. Nowy model podziału zakłada również, że subwencja byłaby gwarantowana dla każdego oddziału szkoły podstawowej realizującej obowiązek szkolny na pokrycie 80 proc. wynagrodzeń nauczycieli w wysokości określonej na podstawie Karty Nauczyciela dla liczby etatów wynikających z ramowych planów nauczania. Jak czytamy, z wprowadzeniem nowego modelu powiązane jest z ustawowym wprowadzeniem gwarancji systemowych globalnej kwoty subwencji oświatowej zapisanej w ustawie budżetowej na dany rok. Jak zaznaczono w piśmie, na prośbę jednostek samorządu terytorialnego rozwiązania w zakresie nowego modelu podziału subwencji zostały przesunięte w czasie i nie zostały uwzględnione w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych.

Na koniec pisma padła deklaracja, że „*Rząd RP wyraża gotowość do rozmów nad zmianami w systemie oświaty w szerokim gronie interesariuszy włączając jednostki samorządu terytorialnego, które są jego niezwykle istotnym elementem.*”. Przypomniano obrady tzw. edukacyjnego okrągłego stołu, którego wyniki mają przełożyć się na zmiany legislacyjne usprawniające polski system oświaty.